

QCVN 01 - 134: 2013/BNNPTNT
QUY CHUẨN KỸ THUẬT QUỐC GIA

VỀ CƠ SỞ XAY, XÁT THÓC GẠO
National technical regulation
on grinding facility, milled of paddy and rice

Lời nói đầu

QCVN 01 - 134: 2013/BNNPTNT do Ban kỹ thuật Quy chuẩn kỹ thuật quốc gia về cơ sở xay, xát thóc gạo biên soạn, Cục Chế biến, Thương mại nông lâm thủy sản và Nghề muối trình duyệt, Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn ban hành kèm theo Thông tư số 12/2013/TT-BNNPTNT ngày 06 tháng 2 năm 2013 của Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn.

QUY CHUẨN KỸ THUẬT QUỐC GIA

VỀ CƠ SỞ XAY, XÁT THÓC GẠO

National technical regulation on grinding facility, milled of paddy and rice

1. QUY ĐỊNH CHUNG

1.1. Phạm vi điều chỉnh

Quy chuẩn này quy định các yêu cầu kỹ thuật và yêu cầu về quản lý đối với các cơ sở xay, xát thóc gạo phục vụ kinh doanh xuất khẩu gạo.

1.2. Đối tượng áp dụng

Quy chuẩn này áp dụng đối với các tổ chức, cá nhân kinh doanh xuất khẩu gạo và các tổ chức, cá nhân có liên quan.

1.3. Giải thích từ ngữ

Trong Quy chuẩn này, các từ ngữ dưới đây được hiểu như sau:

1.3.1. Thóc là hạt lúa thuộc loài *Oryza sativa* L. sau thu hoạch, chưa bóc vỏ trấu.

1.3.2. Gạo lật (hay Gạo lứt) là phần còn lại của thóc sau khi đã bóc hết vỏ trấu.

1.3.3. Gạo là phần còn lại của thóc sau khi đã bóc hết vỏ trấu, tách một phần hay toàn bộ cám và phôi.

2. QUY ĐỊNH KỸ THUẬT

2.1. Yêu cầu cơ sở hạ tầng

Cơ sở xay, xát thóc gạo phải đáp ứng được các yêu cầu sau:

2.1.1. Địa điểm cơ sở xay, xát thóc gạo

- Không bị úng ngập do mưa, lũ, triều cường (nếu không phải có biện pháp bảo vệ, phòng ngừa tránh ngập úng).

- Phải đặt ở nơi có giao thông thuận tiện (đường bộ hoặc đường thủy), hệ thống đường vận chuyển tốt, thuận lợi cho bốc dỡ, vận chuyển thóc, gạo.

- Xa nguồn gây ô nhiễm.

2.1.2. Mặt bằng của cơ sở chế biến

Phải đảm bảo đủ rộng để bố trí được dây chuyền xay xát thóc, gạo có công suất tối thiểu 10 tấn thóc/h, đáp ứng đúng yêu cầu kỹ thuật về quy trình công nghệ chế biến thóc gạo.

2.1.3. Đường nội bộ trong cơ sở

Phải được xây dựng bảo đảm tiêu chuẩn vệ sinh, có cống rãnh thoát nước tốt, khép kín, không gây ô nhiễm, bảo đảm vệ sinh.

2.1.4. Kết cấu nhà xưởng

Phải đảm bảo các quy định về nhà xưởng công nghiệp như sau:

- Nhà xưởng của cơ sở xay, xát thóc gạo phải bố trí phù hợp, thuận lợi cho quá trình sản xuất.

- Móng nhà: bằng bê tông đảm bảo độ cứng vững, không bị lún.

- Nền nhà: phải được đầm nén, không bị lún, được lát bằng vật liệu sáng màu không thấm nước, dễ cọ rửa, không trơn, không gây độc, dễ lau chùi, khử trùng và thoát nước tốt.
- Tường nhà: sáng màu, không thấm nước để cọ rửa và khử trùng.
- Mái nhà: mái nghiêng phẳng hoặc vòm cuốn, không thấm, không dột, có lắp đặt các cửa thông gió và chiếu sáng tự nhiên.
- Cửa ra vào: khi đóng phải kín, không thấm nước.
- Cửa sổ: phải dễ lau chùi, được thiết kế ít bám bụi.

2.1.5. Hệ thống thông gió

Phải có Hệ thống thông gió (gồm cưỡng bức và tự nhiên) phù hợp với đặc thù của cơ sở chế biến xay, xát thóc gạo, đảm bảo sự thông thoáng, sạch sẽ, không bụi, bẩn trong nhà xưởng, an toàn vệ sinh môi trường cho cơ sở sản xuất.

2.1.6. Hệ thống chiếu sáng

- Hệ thống chiếu sáng trong xưởng (bao gồm đèn điện, cửa lấy ánh sáng tự nhiên ngoài trời) phải đảm bảo đủ sáng theo quy định.
- Đèn chiếu sáng phải được che chắn an toàn để tránh bị vỡ và bảo đảm trong trường hợp vỡ, các mảnh vỡ không rơi vào sản phẩm.

2.1.7. Hệ thống thu gom và xử lý chất thải

- Trong xưởng và toàn bộ khu vực sản xuất phải bố trí thùng chứa rác ở nơi thuận tiện.
- Phải có hệ thống thu gom và xử lý rác thường xuyên.

2.1.8. Hệ thống nhà vệ sinh

- Hệ thống nhà vệ sinh phải có đầy đủ thiết bị bảo đảm vệ sinh và có bồn rửa tay, được bố trí ở nơi thuận tiện, cách ly với khu vực sản xuất. Trung bình tối thiểu 25 người phải có 01 nhà vệ sinh.
- Khu vực vệ sinh phải có hệ thống chiếu sáng và hệ thống thông gió, hệ thống thoát nước để dàng loại bỏ chất thải và bảo đảm vệ sinh. Nhà vệ sinh phải được xây dựng sao cho kín, không làm ảnh hưởng mất vệ sinh đến khu vực xung quanh.

2.2. Yêu cầu trang thiết bị kỹ thuật

Cơ sở xay, xát thóc gạo phải có các bộ phận và thiết bị tối thiểu sau:

2.2.1. Bộ phận phân tích

Phải trang bị các thiết bị phân tích thử nghiệm chuyên dùng, đảm bảo yêu cầu kỹ thuật để phân tích, đánh giá, phân loại thóc, gạo đối với các chỉ tiêu về độ ẩm, tạp chất, hạt nguyên vẹn, hạt bị hư hỏng, hạt xanh non... thiết bị chính trang bị trong bộ phận phân tích, kiểm phẩm gồm:

- Cân phân tích;
- Cân kỹ thuật độ chính xác đến 0,01g;
- Tủ sấy điều chỉnh được nhiệt độ theo yêu cầu;
- Bình hút ẩm, hộp đựng mẫu có nắp đậy;
- Kính phóng đại từ 5 đến 12 lần;
- Máy đo pH, nồi cách thủy, bình định mức, các ống pipet, đĩa, cốc thủy tinh;
- Dụng cụ chia mẫu hoặc bay và khay men trắng, chổi lông, kẹp gấp hạt;
- Dụng cụ phân loại theo kích thước hạt hoặc bộ phận sàng tách tấm;
- Bộ sàng kim loại có đáy thu nhận và nắp đậy, có kích thước lỗ sàng phù hợp với yêu cầu kỹ thuật;
- Máy bóc vỏ (hay máy xay mẫu) để bóc vỏ mẫu thóc;
- Cối hoặc máy xát mẫu (để xát trắng mẫu gạo lứt);
- Dụng cụ đo độ ẩm;
- Dụng cụ đo kích thước hạt;
- Dụng cụ đo độ xát trắng.

2.2.2. Hệ thống máy xay

Phải đảm bảo đủ công suất, đáp ứng được yêu cầu kỹ thuật công nghệ. Hệ thống máy xay, xát gồm những thiết bị chính như sau:

- Thiết bị làm sạch;
- Thiết bị bóc vỏ trấu;
- Thiết bị tách trấu;
- Thiết bị tách thóc;
- Thiết bị tách sạn.

2.2.3. Dây chuyền máy xát, đánh bóng, phân loại, máy tách màu và phối trộn

Phải đảm bảo đủ công suất, đáp ứng được yêu cầu kỹ thuật công nghệ, dây chuyền gồm những thiết bị chính như sau:

- Thiết bị xát bóc cám (xát trắng);
- Thiết bị đánh bóng;
- Thiết bị giảm ẩm để gạo đạt theo yêu cầu kỹ thuật;
- Thiết bị tách tấm;
- Hệ thống phối trộn;
- Thiết bị tách màu.

2.2.4. Dây chuyền đóng gói

Công suất của dây chuyền đóng gói phải phù hợp và đáp ứng được yêu cầu kỹ thuật công nghệ trong đóng gói thành phẩm, dây chuyền đóng gói gồm các thiết bị chính sau:

- Thiết bị định lượng gồm: bồn chứa sản phẩm, cân;
- Thiết bị bao gói gồm: hệ thống băng tải, máy đóng bao, dán nhãn.

2.3. Yêu cầu về vệ sinh nhà xưởng

- Vệ sinh trong nhà xưởng: thường xuyên vệ sinh sạch sẽ, máy móc, trang thiết bị, trần, tường, nền, các cửa ra vào, cửa thông gió, các ống thông gió và có quy định về tổng vệ sinh định kỳ.
- Vệ sinh ngoài nhà xưởng: thường xuyên quét dọn sạch sẽ khu vực xung quanh nhà xưởng, hệ thống cống, rãnh đảm bảo thoát và không bị ứ đọng nước.

3. YÊU CẦU VỀ PHÒNG CHỐNG CHÁY NỔ, BẢO LỤT VÀ AN TOÀN LAO ĐỘNG

3.1. Yêu cầu về phòng chống cháy nổ đối với cơ sở xay, xát thóc gạo

- Có nội quy về phòng cháy chữa cháy.
- Có đủ phương tiện, thiết bị phòng cháy, chữa cháy; đảm bảo phòng chống cháy nổ theo quy định.
- Có phương án phòng chống cháy nổ, phòng cháy, chữa cháy và lực lượng ứng cứu khi có tình huống xảy ra.
- Trang bị, tổ chức công tác phòng chống cháy nổ thực hiện theo Nghị định số 35/2003/NĐ-CP ngày 04/4/2003 của Chính phủ và Thông tư số 04/2004/TT-BCA ngày 31/3/2004 của Bộ Công an.

3.2. Yêu cầu về phòng chống bảo lụt đối với cơ sở xay, xát thóc gạo

- Có nội quy về phòng chống bảo lụt.
- Có phương án phòng chống bảo lụt và lực lượng ứng cứu khi có tình huống xảy ra.
- Có trang bị phương tiện phòng chống bảo, lụt.
- Trang bị, tổ chức công tác phòng chống bảo lụt thực hiện theo Pháp lệnh phòng, chống lụt, bão số 9-L/CTN ngày 20/3/1993 của Chủ tịch nước và Nghị định số 32/CP ngày 20/5/1996 của Chính phủ quy định chi tiết thi hành Pháp lệnh phòng, chống lụt, bão.

3.3. Yêu cầu về an toàn lao động

- Cán bộ, nhân viên làm việc trong cơ sở xay, xát thóc gạo được trang bị đầy đủ trang thiết bị bảo hộ lao động theo quy định, được đào tạo về an toàn điện và vận hành máy móc, thiết bị.
- Có phòng riêng để nhân viên thay trang phục bảo hộ lao động trước và sau khi vào làm việc.

4. QUY ĐỊNH VỀ QUẢN LÝ

4.1. Quy chuẩn này được công bố là cơ sở cho các tổ chức, cá nhân kinh doanh xuất khẩu gạo thực hiện đầu tư xây dựng các cơ sở xay, xát thóc gạo và phục vụ đăng ký, chứng nhận đủ điều kiện kinh doanh xuất khẩu gạo.

4.2. Quy chuẩn này là cơ sở để các cơ quan quản lý nhà nước kiểm tra, đánh giá và xác nhận điều kiện kinh doanh xuất khẩu gạo đối với các tổ chức, cá nhân.

5. TRÁCH NHIỆM CỦA TỔ CHỨC, CÁ NHÂN

Các tổ chức, cá nhân được quy định tại Mục 1.2 có trách nhiệm tuân thủ các quy định của Quy chuẩn này.

6. TỔ CHỨC THỰC HIỆN

7.1. Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn phối hợp với các Bộ ngành, cơ quan chức năng và các địa phương (có cơ sở xay, xát thóc gạo sử dụng phục vụ cho xuất khẩu gạo) tổ chức phổ biến, hướng dẫn và kiểm tra việc thực hiện Quy chuẩn này.

7.2. Căn cứ tình hình cụ thể trong quá trình thực hiện, để đáp ứng với thực tế quản lý và sản xuất kinh doanh, các tổ chức cá nhân kiến nghị Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn sửa đổi khi cần thiết.

Tailieu.vn